Dinsdag 9 Mei 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4202

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Russen bestormen Sebastopol.

De luchtaanvallen op Europa worden op ongekende schaal voortgezet.

Duitse terugtrekking aan het hoofdfront in Italië.

Roemeense olie productie tot één-vierde teruggebracht, zegt Generaal Eaker.

AANVAL OP FRANSE DOELEN.

Gemeld wordt, dat Mosquito's, Spitfires en Typhoon bommenwerpers van de Geallieerde expeditie-luchtmacht doelen in Frankrijk, — waaronder het spoorwegcentrum Bethune en een vliegveld nabij Dinard — hebben aangevallen in voortzetting van het luchtoffensief. Ook wordt medegedeeld, dat een Vliegend Fort omstreeks het middaguur in Zweden is geland. De bemanning van tien welke volkomen ongedeerd was werd geïnterneerd. (Londen, (AP) 8.5).

DE BOMBARDEMENTEN OP DE BALKAN.

Generaal Ira Eaker, Bevelhebber van de Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied, maakte in een verklaring bekend, dat de Roemeense olie-productie door de Geallieerde bombardementen is beperkt tot één-vierde van de normale productie. Bovendien — zo zeide Eaker in zijn verklaring — hebben de Noordamerikaanse en Britse bommenwerpers „de vloed van belangrijke oorlogsmaterialen naar het Oostfront ontwricht door elke belangrijke bevoorradingsroute welke open stond voor de Duitsers te bombarderen."

„Aangezien de Duitse gemechaniseerde macht zeer afhankelijk is van de Roemeense olie zal de vernieling van de raffineringsinstallaties welke meer dan 90% van de Roemeense productie van ruwe olie verwerken ongetwijfeld van rechtstreekse nadelige invloed zijn op het Duitse oorlogsfront...... Zeven van de belangrijke raffinaderijen in het gebied van Ploesti zijn geconcentreerd rondom het uitgebreide systeem van rangeerterreinen dat de stad bedient. Drie van de grootste zijn zo ernstig beschadigd, dat het maanden zal duren voordat zij weer kunnen produceren, terwijl een vierde te Campina op 30 kilometer ten Noord-Westen van Ploesti ook ernstig beschadigd is."

De verklaring zeide, dat het lucht-offensief de verbindingen in de Balkan ontwricht heeft „op een tijd dat de vijand wanhopige voorbereidingen treft om het hoofd te bieden aan de Russische opmars naar de vlakte van Boekarest."

In zes weken tijds — aldus de verklaring — heeft de Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied meer dan 14.000 ton bommen geworpen op doelen in de Balkan en „duidelijk getoond op welk een doeltreffende wijze de bommenwerpers met bases in Italië in staat zijn het Russische leger bij te staan (Napels, (AP) 8.5).

DE GESTAPO TREFT VOORBEREIDINGEN.

Edward Ball seint uit Londen: Een berichtgever met ondergrondse connecties in Duitsland zeide, dat de Duitsers de invasie binnen de volgende drie weken verwachten en een uitgebreide Gestapo-organisatie hebben gevormd in West-Europa met lijsten van politieke onbetrouwbaren en vooraanstaanden, die voor ogenblikkelijke arrestatie in aanmerking komen. Hitler zou persoonlijk tot Commandant van deze grote politie-macht Generaal Von Woyrsch hebben uitgekozen, de zoon van een Commandant van het Duitse leger in Wereldoorlog I en een der meest beruchte tuchtmeesters van de nazies. Het ogenblik, dat de Geallieerden voet aan wal zetten op de Westelijke kusten van Europa, zouden de Duitsers beginnen met een der grootste massa-arrestaties van de oorlog met het vooruitzicht, dat de vuurpelotons hun handen vol zullen hebben. De berichtgever zeide, dat het program voorziet in de ogenblikkelijke arrestatie van de vooraanstaande leiders in verscheidene landen van West-Europa, die als gijzelaars zullen worden vastgehouden en geëxecuteerd zodra het publiek enige vijandigheid toont.

De Duitsers zouden Noorwegen beschouwen als een der waarschijnlijke plaatsen waar de invasie zal plaats vinden. Zij hebben hun hoofdkwartier thans in Oslo, doch zouden andere hoofdkwatieren inrichten voor hun bezettingstroepen.

Berichten uit Stockholm spraken van een tweede Duitse defensielinie in Jutland, welke van de Oostkust naar de Westkust loopt. Een ander Zwitsers bericht zeide, dat de provincie Zuid-Holland waarin Den Haag ligt zou zijn verklaard tot verboden gebied, dat slechts bezocht mag worden met een speciale vergunning. De burgers zouden ook verwijderd zijn van de onder water gezette gebieden in Nederland en er geen boten mogen houden.

Met herinnering aan 10 Mei 1940 toen de Duitsers hun aanval openden in de richting van de Kanaalkust, zeide de commentator van Radio-Parijs, dat de naderende 10 Mei „niet slechts een verjaardatum is voor Frankrijk — het is een nieuw begin." „De oorlog is nog niet in werkelijkheid begonnen voor ons", zeide hij, „maar is op het punt op Frankrijk neer te storten met zelfs nog grotere hevigheid dan vier jaren geleden" (Londen, (AP) 8.5)

DE AANVAL OP BRUNSWIJK EN BERLIJN.

Officieel wordt medegedeeld, dat 36 Noordamerikaanse zware bommenwerpers en 13 gevechtsvliegtuigen verloren zijn gegaan bij de bombardementen van Maandag op Berlijn en Brunswijk en dat 119 Duitse jagers zijn vernield.

De teruggekeerde Noordamerikaanse vliegers rapporteerden, dat grote luchtgevechten plaatsvonden boven Brunswijk, doch dat daarentegen weinig verzet ondervonden werd bij de aanval op Berlijn.

Boven Brunswijk zagen de bemanningen der Liberators soms groepen van 200 FW190's en ME109's massa-aanvallen doen. 45 Minuten lang vuurden de kanonnen er op los in een luchtgevecht boven de wolken. Noordamerikaanse en Duitse vliegtuigen botsten somwijlen tegen elkaar.

Naar vermeld wordt hebben binnen 36 uren tijds ongeveer 8500 Geallieerde vliegtuigen de Europese Vesting bestookt met 12.000 bommen. Hierbij zijn inbegrepen de aanvallen, die door vliegtuigen uit Italië werden ondernomen. (Londen, (AP) 8.5).

DE CONFERENTIE DER PREMIERS.

Judson O'Quinn seint uit Londen:

De Premiers van het Britse Imperium zijn begonnen met een tweede reeks conferenties na een week van besprekingen over de toestand op de slagvelden der wereld, van de komende invasie tot de strategische plannen in de Stille Oceaan en de maatregelen welke getroffen moeten worden nadat Duitsland verslagen is. De besprekingen laten Groot Brittannië zien wat het grote imperium denkt ten aanzien van de oorlog en de na-oorlogse wereld en zij zullen de basis vormen voor het Britse standpunt in onderhandelingen over dergelijke quaesties met de Verenigde Staten en Rusland. De leiders zijn het bijna volkomen eens met betrekking tot de oorlogsplannen en de buitenlandse politiek en hebben veel bereikt tot het verwezenlijken van Churchills geuite doel om het Britse Imperium in zijn gehele omvang duidelijk op de kaart te plaatsen. Misschien zal niet dezelfde instemming worden bereikt in de besprekingen van deze week over internationale vraagstukken betreffende de economie en het vervoer. Naar verwachting zal Canada een afzonderlijk standpunt innemen. Men gelooft, dat Canada en Australië verschillende meningen koesteren omtrent de handel. Canada zou na de oorlog liever een algemene verlaging van de tarieven zien onder een wereldhandelsverdrag.

Australië heeft bij monde van Premier Curtin reeds te kennen gegeven, dat het zal aandringen op de bescherming van de industrieën, welke van essentieel belang zijn voor Australië.

De conferentie zal waarschijnlijk de na-oorlogse scheepvaart bespreken, welke enige bezorgdheid bij de Britten veroorzaakt; evenzo de burgerlijke luchtvaart en internationale koersverdragen. Men gelooft, dat vraagstukken betreffende inwijking, de gezamenlijke defensie-politiek en de welvaart der koloniale volken waarschijnlijk niet meer dan een vluchtige aandacht zullen krijgen. De militaire phase van de conferentie werd grotendeels in beslag genomen door het luisteren naar de invasie-plannen die reeds in te ver gevorderd stadium zijn dan dat zij nog een ernstige wijziging kunnen ondergaan. Premier Fraser van Nieuw Zeeland verklaarde, dat een „grote eensgezindheid" gevonden is ten aanzien van de buitenlandse politiek. (Londen, (AP) 8.5).

JAPAN EN ZIJN KRIJGSGEVANGENEN.

De radio van Tokio deelde mede, dat de Japanse regering haar bereidheid heeft te kennen gegeven om een schip naar Vladivostok te zenden teneinde er voorraden te halen, welke door de Verenigde Staten zijn gezonden voor de Noordamerikaanse krijgsgevangenen en burgerlijke geïnterneerden in Japanse handen. De radio zeide: „Het definitieve plan daartoe is ter kennis gesteld van de Verenigde Staten door bemiddeling van den Zwitsersen Gezant".

Naar men zegt hopen de voorraden voor de Noordamerikaanse krijgsgevangenen zich reeds maandenlang op te Vladivostok omdat geen regeling kon worden getroffen om ze te vervoeren naar Japanse havens. De radio zeide, dat de Japanse instemming om deze vooraden te vervoeren samen werd bekendgemaakt met het bericht, dat Japans antwoord gezonden is met een ontkenning van de Noordamerikaanse beschuldigingen met betrekking tot de mishandeling van Noordamerikaanse krijgsgevangenen. (New York, (AP) 8.5).

BOMBARDEMENT OP PARAMUSJIRO.

De Noordamerikaanse marine maakt bekend, dat de luchtaanvallen op de Koerilen Zaterdag werden voortgezet met een bombardement door marine-vliegtuigen op Paramusjiro. (Washington, (AP) 8.5).

FRANSEN TEGEN EEN CONVOOI.

Een communiqué van de Britse Admiraliteit zeide, dat lichte kuststrijdkrachten, bemand door Fransen, in de vroege morgen van Maandag in het Kanaal een gevecht geleverd hebben tegen een vijandelijk convooi onder geleide.

Vermoedelijk werden hierbij een voorraadschip en een treiler tot zinken gebracht. De Geallieerde schepen beschadigden andere vijandelijke boten in een gevecht op korte afstand en keerden veilig naar hun haven terug met slechts schade aan de bovenbouw (Londen, (AP) 8.5).

COMMANDO'S IN NOORD-ITALIË GELAND?

Een bericht van de Italiaanse grens aan „La Suisse" van Génève zeide, dat volgens fascistische officieren Geallieerde Commando's uit Corsica en Sardinië de laatste dagen zijn geland op de Liturgische kust in het Noord-Westen van Italië voor een reeks patrouille-activiteiten als voorbereiding tot de invasie. Het onbevestigd bericht zeide, dat sommige troepen gedood of gevangen genomen werden, doch dat andere — naar men meent — naar hun bases zijn teruggekeerd met inlichtingen over de verdedigingswerken van de Duitsers. Het bericht zeide ook, dat Veldmaarschalk Erwin Rommel heeft geconfereerd met Veldmaarschalk Albert Kesselring, den Bevelhebber in Italië, na de defensies aan de Franse Middellandse Zeekust geïnspecteerd te hebben. (Bern, (AP) 8.5).

Generaal Dwight D. Eisenhower (links), de Geallieerde Opperbevelhebber der invasie-strijdkrachten in Engeland, praat met Luitenant-Generaal Carl Spaatz (midden), Bevelhebber van de Noordamerikaanse strategische luchtstrijdkrachten in Europa, en Luitenant-Generaal James Doolittle, Bevelhebber van de Noordamerikaanse 8 leger-luchtmacht, bij een bezoek aan een luchtbasis in Groot-Britannië.

Het nieuws van vandaag.

Heden — de dag vóór 10 Mei — hebben de Geallieerde vliegtuigen op ongekende schaal vijandelijke doelen in het Westen van Europa aangevallen. Wel tien doelen in Frankrijk, België en Luxemburg werden vanmorgen aangevallen, waaronder zeven vliegvelden en drie rangeerterreinen. De bombardementen van heden zijn evenwel slechts een vervolg op de nachtelijke aanvallen waarbij de Raf in grote sterkte verscheen boven Duitsland, Frankrijk en België. De rangeerterreinen te Hainest Pierre en militaire doelen langs de Franse kust werden bestookt. Osnabrück en een ander niet genoemd doel in het Duitse Ruhrgebied werden evenzo aangevallen en in de vijandelijke wateren werden mijnen gelegd.

Bij de aanvallen, welke de Vliegende Forten en Liberators met een krachtig escorte gisteren deden op Berlijn en Brunswijk werden 119 Duitse jagers neergeschoten in verwoede luchtgevechten, vooral boven Brunswijk. 36 Bommenwerpers en 13 gevechtsvliegtuigen gingen bij deze verrichtingen verloren. Een bommenwerper landde behouden in Zweden en de bemanning werd er geïnterneerd.

De luchtactie in Zuid-Europa was gisteren minder omvangrijk vanwege het slechte weer. Niettemin werden toch 700 enkelvluchten uitgevoerd.

Voornamelijk werden doelen in Italië zelf onder handen genomen. Het communiqué van Napels meldt hedenmorgen, dat de Duitsers zich aan het hoofdfront enigszins teruggetrokken hebben ten Zuiden van de Monte Malella op ongeveer 40 kilometer van de Adriatische Zeekust. De nazies vernielden bruggen, gebouwen en een tunnel bij hun terugtocht. Bij Cassino evenwel biedt de vijand nog even krachtig tegenstand, alsook op het strandhoofd ten Zuiden van Rome.

Van het Russisch front wordt de bestorming van Sebastopol door de Russische heirscharen gemeld. De krachtige vijandelijke defensielinies werden finaal doorbroken en de taak is nu om de overgebleven Duitse en Roemeense troepen in de stad op te ruimen. Ook zijn nog vier vijandelijke transportschepen nabij de grote vlootbasis aan de Zwarte Zee in de grond geboord door de Russische luchtmacht.

In het Verre Oosten hebben de Chinezen een tegen-offensief geopend ten Zuiden van Loyang in het Noorden van Honan. De Chinese aanvallen zouden enig succes boeken. Aan het Kohima-front in Brits Indië lijdt de vijand ook hevige verliezen en hij is er geheel niet in de aanval zoals het Hoofdkwartier gisteren abusievelijk vermeldde.

De Caraïbische eilanden en de Oorlog.

Vele voor de oorlog belangrijke materialen, maar ook vele vraagstukken.

Dat staatkundig, zowel als staathuishoudkundig de oorlog invloed heeft geoefend op de Caraïbische eilanden gevoelt men op de Curaçaose eilanden elke dag aan den lijve. In een uiterst belangrijk overzicht, dat hier vanwege de gouvernementspersdienst werd verspreid, verneemt men, dat en in hoeverre dit in onze omgeving is geschied. „The Caribbean Islands and the War", uitgegeven als no. 2023 door het Department of State der Verenigde Staten van Amerika, is een boek dat werd samengesteld door de Noordamerikaanse afdeling van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie en dat bedoelt te doen zien wat gedurende de oorlog bereikt werd als gevolg van de samenwerking van de betrokken regeringen en gouvernementen in dit gebied; de Noordamerikaanse, Britse, Franse en Nederlandse eilandbezittingen, de zelfstandige republieken Cuba, Santo Domingo, Haïti, Brits en Frans Guyana, Suriname, Brits Honduras, met daaraan gemakshalve toegevoegd de Bahama-eilanden. In totaal werd dit gebied als hiervoor omschreven in 1939 bewoond door 13.941.000 mensen (waarvan 265.000 slechts in de Nederlandse gebieden).

Nellis M. Crouse besluit zijn laatste, uitnemende boek, „The French struggle for the West Indies" (zie blz. 4): „De Westindische eilanden zijn nooit meer geweest dan even zovele pionnen op het schaakbord der wereldpolitiek, waarop hun heersers speelden en waarbij de grote inzet steeds de evenwichtspolitiek in Europa en de grote gebieden van Noord-Amerika vormden. Daarom werden aan het eind van een oorlog de verschillende buit gemaakte Caraïbische eilanden aan hun oorspronkelijke bezitters teruggegeven op voorwaarde van concessies elders. Dank zij de vrede van Utrecht, zag de 18e eeuw deze eilanden het toppunt hunner welvaart bereiken. De 19e eeuw zou hun nedergang zien."

De historie van elk land kent hoogtepunten, maar ook — en temidden der oorlogspropaganda wordt dit te ras vergeten — diepe laagtepunten. Het is evenwel deze tweede wereldoorlog, die de Caraïbische gebieden naar voren schuift, waarmede een uit de toenemende staathuishoudkundige belangrijkheid volgende staatkundige emancipatie gepaard gaat. Wellicht dan ook, zal Crouse, wanneer hij het vijfde deel van zijn werk over Frankrijk en Caraïbië schrijft, kunnen schrijven, dat de 20e eeuw wederom een toenemende glorie onzer gebieden heeft gezien — een glorie, die niet gelijk die der 18e eeuw gedetermineerd werd door moederlanden, maar die wortelt in wat onze gebieden, voor het eerst in de lange geschiedenis, zelf hebben gepraesteerd.

De toenadering op elk gebied tussen de Caraïbische eilanden, zo zelfstandige als afhankelijke, is een der goede gevolgen van de barbarij waartoe de mensheid vervallen is doordat zij zelfzucht, individueel en nationaal, in de plaats der samenwerking heeft gesteld. Terecht daarom noemde Allan Devere zijn brochure, welke in vertaling in Dagblad Amigoe di Curaçao kortelings verschenen is „Caraïbië, het laboratorium der wereldsamenwerking" een term, die door J. M. Jones werd overgenomen in zijn studie, in Fortune verschenen en daarna eveneens in de Amigoe in vertaling herdrukt: „Het Caraïbisch Laboratorium". Want toen de wereld uiteenviel, vond Caraïbië zichzelf. Dank zij velen initiatieven van het plaatselijk gouvernement, maar vooral ook dank zij enkelen plaatselijken firma's is van de aanvang af Curaçao —het gehele staatsdeel — daarmede hecht verbonden geweest. Het is daarom, dat dit hier opgemerkt wordt, wijl in het boek dat hier gepresenteerd zal worden, Curaçao verwaarloosd wordt, hetgeen niet goed te praten valt met de mededeling, dat het staatsdeel Curaçao minder dan 1% van het totaal inwonertal van het Caraïbisch gebied telt.

Een opsomming van voor de oorlog van belang zijnde materialen welke in het Caraïbisch gebied worden geproduceerd geeft het rapport op blz. 11:

1. Acetone
2. Alcohol
3. Aloë
4. Annatto (Oranje Kleurstof van de rucu-boom)
5. Bauxiet
6. Bijenwas
7. Cacao
8. Castor-bonen
9. Huiden van vee
10. Staartenhaar van vee
11. Chromiet
12. Kinabast
13. Kokosbastkool (voor noriet e.d.)
14. Koffie
15. Koper
16. Lang- en kortvezelige katoen
17. Divi-divi
18. Levertraan
19. Glycerine
20. Geitenhuiden en -leer
21. Gutta balata
22. Diamanten voor industriële doeleinden
23. Leer en pilocarpus
24. Pokhout
25. Loefa-sponzen
26. Mahoniehout en -planken
27. Mangaan
28. Melasse voor aethyl-alcohol
29. Nikkelerts en maté
30. Petroleum en petroleumproducten
31. Rubber
32. Sisal en agave
33. Suiker
34. Wolfram.

Vraagstukken, die opgelost dienden te worden om al deze strategisch van belang zijnde materialen ter bestemder plaats te krijgen, waren:

1. de scheepvaart, die vooral na Pearl Harbour ontwricht werd, omdat de schepen die de vaart op onze gebieden hadden naar elders werden gestuurd;

2. de voedselvoorziening, omdat de schepen die bleven varen, voornamelijk voor leger- en vlootladingen werden gevorderd;

3. de weinig ontwikkelde eigen industrieën;

4. de vijandelijke bedreiging, die zeer goed begreep waar de Achillespees van het Westelijk halfrond was, dus: het tekort aan begeleidingsschepen voor convooien;

5. de prijsstijging als gevolg

(Wordt vervolgd op pag. 2).



Generaal Douglas MacArthur, de Geallieerde Opperbevelhebber in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan (tweede van rechts), praat tot een officier op het strand van Tadji, ongeveer anderhalve kilometer van waar de Geallieerde strijdkrachten op 2 April jl. op de kust van Nieuw Guinea aan land kwamen. Op de achtergrond ligt een landingsvaartuig op het strand.

ST. JORISBAAI.

Jan Tabak was de naam van een uitspanning in het Gooi waar je op de fiets naar toe kon gaan om te wippen en limonade uit kogelflesjes te drinken. Het etablissement zal niet gedacht hebben ooit in verband met Curaçao gebracht te worden. Daarom gebeurt het vermoedelijk wel, want het leven houdt de dingen die men hoopt en voorziet op verre afstand en het onverwachte stelt het in uw onmiddellijk bereik. Geen Jan, maar Koraal Tabak is de plantage, waar Jan wandelen ging in de vrijheid zijner ambtelijke jaren.

Wat een dikke huid moeten de geiten toch hebben. Daar loopt er een voor ons uit met een cactus-plak in haar derriore en een tweede in de buik. Toch loopt het dier met een vlotheid, die verbazing wekt. De dieren hebben toch feitelijk veel voor op de mensen. Hun kleding wordt nooit ouderwets. Zij behoeven aan geen mode te doen en bovendien zijn ze altijd klaar. Jans vrouw heeft zich eerst nog moeten verkleden, toen ze naar de kerk geweest was. Sommigen zeggen: De kerk staat te ver uit het leven, want men moest in zijn wandelpak kunnen kerken en omgekeerd. Wie 'omgekeerd' zegt kan ook de bewering van de kerk en het leven omdraaien en zeggen, dat niet de kerk te ver uit het leven, maar het leven te ver van de kerk af staat.

Links van ons de heuvelrug, die deze wildernis scheidt van de vlakte langs de Noordkust. Rechts groeien distels, die de gedachten aan onze zonden moeten oproepen, maar hiertoe volkomen ongeschikt zijn vanwege hun felle pracht, de grijzig-zilvergroene blaren, de hardheid van hun stof en de geelte van de bloemen, die er in deze tijd van het jaar op te bloeien staan. Verder naar de diepte ligt de St. Jorisbaai, een groot water, iets kleiner dan het Schottegat, maar veel mooier door de heftige begroeiïng rondom, de eilandjes met hun vogelkolonies en het groene water dat niet bezoedeld wordt door de olie.

Langs de kust is een fantasiewandeling. Eens is men aan de oever, waar de landzaten hun bootjes bergen om te gaan vissen — een landskind vertelde dat er ongevaarlijke haaien in de baai zijn. Een oude verweerde boom staat daar, tegen een achtergrond van distels en rots. Het geitenpaadje verdwijnt in de cactussen. Welke geit loopt er nu tussen de cactussen door als ze er even goed langs kan lopen!

Feitelijk is de mens met al zijn verstand niet wijzer. Die doet in zijn leven ook bijna dagelijks dingen, waarvan hij weet dat ze hem in moeilijkheden zullen brengen. En dan loopt hij met een cactusplak aan zijn tere bolheid verder door het leven. Er is feitelijk weinig verschil tussen een geit en den mens. Bovenop staat een bok, zou het de opperbok zijn?

Ook dat beest lijkt op den mens: of ook hier beter omgekeerd? Dan opeens — geen geiten, geen opperbokken of wat ook — maar de St. Jorisbaai. Het hoogtepunt is een van de mooiste plekken van Curaçao; daarom gaan er natuurlijk zo weinig mensen heen. Een lange straat loopt van de baai naar zee, een kanaal bijna zo recht. In 1804 is Brion hier binnengevaren om slag te leveren tegen de Engelsen, die toen onze geallieerden niet waren. Hij heeft het er levend afgebracht en naar men zegt, heeft nooit iemand anders het gedaan. Aan de Noordkust, met de wind en de golfslag tegen, is het geen kleinigheid, Brion deed het.

Nu gaat het terstond naar beneden. Onder langs de heuvelrug loopt een lange weg terug. Rechts de grote vlakte van de Noordkust, afgezoomd door waterpluimen, ook hier. Vaak kan men Bonaire hier zien liggen, dat mooiste en gezelligste eiland onzer Benedenwinden. Maar vandaag zien wij het niet. Dus gaan we verder.

Holen en spelonken grijnzen ons aan uit de onderkant der heuvelen. Daar steekt het landhuis van Koraal Tabak al boven het landschap uit. Die oude kolonisten wisten wel waar ze hun huizen zetten.

(Vervolg van pag. 1)

van schaarste en hogere lonen:

6. de werkloosheid;

7. de ondermijning van het moreel door radio's van de As;

d. maatschappelijke en staatkundige vraagstukken:

9. de bureaucratie, want wat Caraïbië betrof loopt alles in Washington over 9 verschillende departementen (ministeries) en 10 speciale oorlogskantoren, waarnaast voor de Britse gebieden nog 4 en voor de Nederlandse gebieden 1 nationale instelling (in casu de N.A.C.) komt.

* * *

Uiteraard zijn dit de meest naar voren tredende vraagstukken. Wat het laatste betreft, is uit het rapport niet op te maken, dat zelfs maar pogingen voor vereenvoudiging zijn gedaan.

DE EERSTE VRIJWILLIGSTERS.

Zaterdag kwamen de eerste Vrouwelijke Vrijwilligsters van het Nederlandse Hulpcorps te Melbourne samen. Zij begonnen met revolverschieten. Zij zullen verder instructie krijgen in marcheren, chauferen, eerste hulp bij ongelukken enz. Voorlopig zullen de leden van het Corps kantoorwerk verrichten en slechts eens per week oefenen (Aneta).

CURAÇAO

DE CURAÇAOSE ZONDVLOED.

De ongekende regenval van Curaçao houdt aan en voor ons droge eiland lijkt het wel of wij thans een zondvloed hebben.

Gisteren meldden wij reeds, dat tot 8 uur 's morgens in Willemstad 25.1 mm. gevallen was. Nadien viel er tot 16 uur nog 54.7 mm., zodat de regenval van gisteren tot 16 uur in Willemstad in totaal 79.8 mm. bedroeg.

Dit is echter niets in vergelijking met de regenval in het 3e district. De verheugde Districtsmeester deelde ons mede, dat de regenval gisteren tot 8 uur 's morgens...... 125 mm. bedragen heeft. Later op de dag regende het weer, maar minder hevig en om 16 uur was de regenval in totaal 140 mm. Een der grootste dammen van het district op Flip is doorgebroken. De weg is hier en daar beschadigd en enige bomen zijn omgevallen. Alle dammen staan tot aan de rand in het water. Dit jaar zal er in het Derde District geen gebrek aan water meer zijn. De regen werd een zegen!

Het vreemde van de regenval sedert het begin van deze maand is, dat Mei gewoonlijk als een der droogste maanden op Curaçao wordt beschouwd. Van 1934 af wijzen de statistieken over Mei de volgende cijfers aan: 3.2 — 16 — 6.3 — 15 — 48 — 5.7 — 4 — 19 — 10 en 9.9 mm. (voor 1943). Tot nu toe is er deze maand volgens de regenmeter van Fort Nassau 162.5 mm. regen gevallen. Op andere plaatsen evenwel is de regenval reeds meer dan 200 mm. geweest.

ZIEKENDAG PAROCHIE SAN MATEO.

Hedenochtend kwamen de zieken van de Parochie San Mateo bij elkaar in de Kerk van de Heilige Familie om een plechtige heilige Mis en later een plechtig Lof bij te wonen. Bedoeld zijn de zieken, die anders nooit de heilige Mis bijwonen, omdat het zeer moeilijk gaat. Tezamen zijn er 42 zieken, waarvan vijf van Jan Doret zijn, vier van Santa Maria en 33 van de Parochie van San Mateo. Hedenmorgen was een plechtige heilige Mis. Pater de Barbanson O.P. hield een preek tot de zieken. Om 10 uur was er een plechtig Lof, waaronder iedere zieke afzonderlijk met het Allerheiligste werd gezegend. Daarna zijn de zieken weer huiswaarts gekeerd.

PADVINDERIJ.

In de Parochie van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier is een nieuwe groep van de Katholieke padvinder opgericht: de Sint Jorisgroep. Deze groep staat onder leiding van de Heren Sanchez en Nunens.

ENKELE GEDICHTENBUNDELS VERKRIJGBAAR.

De Londenreeks op Curaçao.

Daar de boekhandels het niet deden heeft een particulier een beperkt aantal exemplaren van de eerste twee nummers van de Londenreeks besteld voor Curaçao. Deze zijn à 1 gld. verkrijgbaar bij de Hollandse Boekhandel. Deze boekjes van slechts 16 blz. worden uitgegeven door mevrouw de weduwe Marsman, The Netherlands House, 16, Charlesstreet, Londen, W 1, waar men ze natuurlijk ook kan bestellen. Ze kosten daar 2 sh., 6 d. Het eerste nummer bevat gedichten van F. Sybrand Bijlsma en heet Tocht. Het tweede heet Gedichten over Nederland en bevat verzen van F. W. van Heerikhuizen, Ida G. M. Gerhardt, Top Naeff, Bertus Aafjes, G. Stoové, Clara Eggink, Jan Engelman, Henriette Roland Holst, M. Nijhoff en H. Marsman.

WANDELMARS OP HEMELVAARTSDAG.

Men schrijft ons:

De Commissie van de K.S.C. stelt zich voor een mars te houden op Hemelvaart 18 Mei as.

Daarvoor is het vertrek bepaald in de voormiddag tussen 10.30 en 11 uur van het St. Martinusgesticht uit. Met wind en zon in de rug gaat het dan over de Van Slobbeweg — Mundo Nobo langs het voetbalveld — Charo — Juicio — Julianadorp naar Jan Doret.

In de plantage Klein Piscadera is het om 13 uur rust voor picnic, waarbij de harmonie van Scherpenheuvel voor de vrolijke noot zal zorgen.

Na 14 uur wordt de terugtocht aanvaard, die ruim 1 uur duren zal en eindigt in de Niewindtstraat bij de kerk van San Mateo. Om 16 uur worden de prijzen uitgereikt.

Inleggeld plus consumptie-kosten bedraagt 25 cts voor groepleden en 50 cts voor individuelen.

Laatste inschrijvingsdag 12 Mei. Geef u op bij den Heer **E. Levens**, De Ruyterkade 59 of St. Jozefschool Pietermaai, telefoon 2071.

NIEUWE PRACTIZIJN.

Hedenmorgen is voor het Hof van Justitie als practizijn beëdigd de Heer Ramez Jorge Isa. De Heer Isa, die werd opgeleid door Mr. L. C. Kwartsz, slaagde onlangs voor het practizijnsexamen.

TELEGRAMMEN WISSELING.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft naar aanleiding van de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, mede namens de bevolking van het Staatsdeel, telegrafisch gelukwensen aangeboden aan Hare Majesteit de Koningin, aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard, waarop dankbetuigingen werden ontvangen.

GESLAAGD.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling.

Examen voor Radiotelegrafist, biezonder certificaat. Geëxamineerd: 2 candidaten; geslaagd 2; te weten de Heren E. H. A. Jacobs en H. Vieira, die onmiddellijk na de uitslag van het examen de eed als telegrafist hebben afgelegd in handen van den Voorzitter der Examencommissie, Dr. Wybojan J. Goslinga.

LANDINGSVERGUNNING SURINAME NIET MEER NODIG.

Het is ons een vreugde te kunnen bekendmaken, dat Nederlanders en Nederlandse onderdanen, die in Suriname geboren zijn, geen speciale vergunning meer nodig hebben om in Suriname te landen. Een biezonder genoegen is het voor ons omdat ons bericht van 3 April jl. eigenlijk aanleiding gaf tot de campagne onder de Surinamers op Aruba en Curaçao om opheffing van dit vreemde besluit te verkrijgen. Wij geloven namens al onze Surinaamse lezers te mogen spreken, wanneer wij dank zeggen aan de overheid in Suriname voor haar tegemoetkoming in deze.

WERELDNIEUWS.

VERSCHIJNING BOVEN IPSWICH?

Harold Goldfrey Green, Kapelaan van de St. Nicolaas kerk te Ipswich en Aalmoezenier van de Britse strijdkrachten heeft gemeld, dat hij „definitief" het verhaal is nagegaan van honderden inwoners van Ipswich, die zeiden een verschijning van Jezus aan het Kruis in de lucht gezien te hebben tijdens het luchtalarm op 27 April jl. De Kapelaan heeft de verschijning zelf niet gezien, maar zeide weinig variatie gevonden te hebben in de verhalen van honderden, die zeiden het teken duidelijk gezien te hebben. Zij vertelden hem, dat de verschijning vijftien minuten duurde en bestond uit een groot wit kruis dat eerst in de lucht verscheen waarna er ook de figuur van Jezus aan verscheen — met gebogen hoofd en gekruiste voeten. (Ipswich, Engeland, (AP) 8.5).

VICARIUS GENERAAL DER JEZUIETEN GESTORVEN.

Pater Alossio Ambrogio Magni S.J., die door den in December 1942 overleden generaal Pater Ledochowski was aangewezen als vicarius-generaal zolang geen verkiezing van een nieuwen generaal kon plaats vinden, is dezer dagen op 71-jarige leeftijd overleden. Hij is slechts ongeveer een jaar in functie geweest. De leiding van de orde is thans in handen van den oudsten assistent van Pater Ledochowski. Pater Norbertus de Boynes S.J.

Toen Pater Ledochowski stierf werd gezegd, dat de verkiezing van een nieuwen generaal eerst na de oorlog zou kunnen plaats vinden.

Laatste Nieuws.

— **De Russische** kanonnen bewegen zich in dichte drommen naar voren om de Duitse zelfmoord-ploegen op te ruimen, die zich vastklampen aan de laatste versperringen, welke de opmars van het Rode leger in Sebastopol belemmeren. **De granaten spatten** uiteen in de laatste vijandelijke sterktepunten, terwijl **de nazies** allerlei vaartuigen gebruiken in hernieuwde wanhopige pogingen om te ontsnappen.

— **Uit Tsjungking** wordt gemeld, dat veldberichten melding maken van een succesrijk Chinees tegen-offensief ten Zuiden van de oude stad Loyang in de provincie Honan, welke door de Japanners bedreigd werd in hun opmars welke op het hart van China gericht is. De vijand zou teruggedreven zijn over de rivier Yi. Gisteren bevonden de Japanners zich op slechts 10 kilometer ten Zuiden van Loyang na in de voorgaande 24 uur 5 kilometer gevorderd te zijn.

— **Het communiqué** van Mountbaten maakt bekend, dat 750 Japanse doden geteld zijn in het gebied van Kohima tussen 4 en 6 Mei, doch dat sindsdien den vijand hevige verliezen zijn toegebracht. Een officiële verklaring van het Hoofdkwartier zeide voorts, dat het communiqué van gisteren abusievelijk melding maakte van een algemeen Japans offensief in de Manipur. In feite is de vijand in dit gebied in het defensief. De vergissing ontstond als gevolg van een verwarring in de seintekens.

— **De onderhandelingen** worden voortgezet om de vloed van voorraden van de neutrale landen naar Duitsland stop te zetten. Er is thans een Zwitserse delegatie in Londen voor besprekingen waarmede de Geallieerden hopen een einde te maken aan de verzending van chronometers en andere nauwkeurigheidsinstrumenten van Zwitserland naar Duitsland.

— **Tito's** communiqué meldt, dat de Joegoslaven Berane in Montenegro heroverd hebben na hardnekkige gevechten. In de Sandjak verder ten Noorden drongen de patriotten door in Brodarevo en brandden zij twee vijandelijke bases af. Meer dan honderd vijandelijke manschappen werden gedood en een brug over de rivier de Lih werd vernield. Tegelijk werd de weg tussen Plevlje en Prijepolje doorgesneden en werd de vijand gedwongen tot een terugtocht in de richting van Plevlje. De Partijgenoten zijn ook in andere gebieden actief en brengen den vijand verliezen toe.

1700 Nederlandse zeelieden, waarbij 280 Indiërs hebben het leven verloren bij het zinken van schepen, die tot de Nederlandse koopvaardij behoorden. Ook heeft een groot aantal buitenlandse zeelieden, dienend aan boord van Nederlandse schepen het leven verloren. (Aneta).

De Algemeen Militair Commandant,

MAAKT BEKEND;

dat verzoeken voor uitstel c q hernieuwd uitstel van inlijving en opkomst voor eerste oefening bij de Schutterij op 1 Juli 1944, vóór 15 Mei a.s. moeten worden ingediend;

a) op Curacao bij den Algemeen Militair Commandant

b) op Aruba bij den Oudst Aanwezend Zeeofficier

c) op Bonaire bij den Commandant van de Nederlandsche Troepen.

Hier Haïti

door

MR. EDUARD M. ELIAS.

VII.

Heen en terug zijn wij door de volle breedte van dit land gegaan. Twintig uur voerde de ijzeren „jeep" (die ons op zo uiterst vriendelijke wijze door de regering was aangeboden met een soldaat van de Garde d'Haïti als bestuurder) ons over bergen en door dalen, door rivierbeddingen en langs vreemde dorpen en stadjes — heen en terug van de Caraïbische Zee naar de Atlantische Oceaan — van Port-au-Prince naar Cap Haïtien en terug. Een tocht om nimmer te vergeten. Cap Haïtien is de oudste en meest historische en meest Frans-koloniale stad van het land.

Zijn grijze barokke cathedraal is de oudste van West-Indië. En wanneer gij door de smalle stille straten loopt, tussen oude huizen die bedolven zijn onder bloemen dan kunt gij u wanen in een vergeten en verstorven Frans stadje. Het is er stoffig, stil en zeer weemoedig. Op de balcons toeven stille mensen. Het licht is er gedempt als de stemmen der mensen. En nooit zag ik zoveel bouwvallen van oude patriciërshuizen. Het is alles herinnering in Cap Haïtien, herinnering aan de Franse tijd. En herinnering aan den fantastischen Henry Christophe, den slaaf van Sint Kitts die koning van het Noordelijk deel van Haïti was, ruim een [illegible] geleden. Gij moet wat van [illegible] bizarre historie van dit bizarre land kennen, van Dessalines en Toussaint l'Ouverture, van Christophe en Pétion en Soulouque en Boyer, om de spheer van deze hoek van het land in uw hart en ziel op te nemen.

Van dezen fantastischen Christophe, die zich 15 paleizen liet bouwen en die zijn „Versailles" stichtte, le palais Sans Souci, aan de voet van de bergketen op welks hoogste top het machtigst en indrukwekkendst bouwwerk staat, dat ik ooit aanschouwde: „La Citadelle".

De ruïnes van Sans Souci met haar brede trappen en wijdse gaanderijen, met haar sierlijke poorten en haar, door gras en kruiden overwoekerde binnenhoven zijn als een stenen kantwerk uit een half-vergeten droom. Maar dán bereikt gij, na een moeizaam bergtocht over kleine paadjes, op makke paarden die voortsukkelen over het keien wegje naar de hoogste top, dán bereikt gij, door de stilte van een weelderig woud, ten slotte duizend meter hoog de Citadel, die gans het land beheerst, die Henry Christophe bouwde voor zijn leger en voor geheel zijn volk.

De Citadel bestemd om 15.000 mannen, vrouwen en kinderen te bergen, wanneer de grote Napoleon het wagen mocht de Kaap te willen onderwerpen. De Citadel die 9 dagen streed met de natuur toen een aardbeving de gehele stad en Sans Souci verwoestte. De Citadel die de natuur na 9 dagen strijds overwon. Geen grootser en genialer bouwwerk heb ik ooit gezien dan deze machtige en reusachtige grijze burcht waarlangs de grauwe nevelflarden drijven en in welks enorme gaanderijen honderden kanonnen, met de fiere wapenspreuken van Frankrijks Zonnekoning en Spanje's Isabella, de slaap der vergetelheid slapen. Geen indrukwekkender symbool van de menselijke zucht naar vrijheid, geen grootser herinnering aan de fantastische historie van dit kleine, vrije, arme en schone land dan „La Citadelle" eenzaam op zijn hoge bergtop, beheersend het wijde dal, de grijze stad en de kust van de Oceaan. Slechts een korte glorie van nauwelijks twee decenniën was Henry Christophe „Black Majesty" beschoren; doch zijn Citadel, verbazingwekkend tot steen gestold droombeeld van zijn genie is een herinnering aan dezen bizarren koning voor eeuwen.

* * *

Een scherpzinnige tengere man, Dr. Mercier, directeur de lycée, heeft ons door de geheimenissen der schemerachtige gewelven, over de angstwekkende hoogten der torens en transen, langs de raadselachtige donjons en waterbekkens van La Citadelle geleid. Mercier is de kenner van dit bouwwerk aan de ontsluieringen van welks raadsels hij een mensenleven van liefde heeft gewijd. Zoals een man een vrouw beminnen kan, zo heeft Mercier La Citadelle lief. Zoals een dichter met zijn woord zijn liefde strelend en aarzelend bezingt, zó klonk de liefde van dezen man voor dit bouwwerk in de woorden waarmede hij ons doordrong van de fantastische grootheid van Christophe's genie. En toen wij zwijgend teruggingen op onze kleine paardjes langs de smalle bergweg naar het slaperig stadje aan de zee, toen hadden wij, voor ons leven, een beeld in ons hart gesloten, een symbool en een herinnering aan Haïti, het arme, schone en vrije land.

Vier uren van ons verwijderd. Een andere wereld dan de onze.

EINDE.



De Noordamerikaanse Secretaris van Marine, Frank Knox, die op 28 April jl. in de leeftijd van 70 jaren overleed in zijn woning te Washington als gevolg van een hartaanval.

Buitenland.

OVEREENKOMST OVER HET BESTUUR IN DE BEVRIJDE GEBIEDEN.

De Sovjet Unie heeft een overeenkomst gesloten met de regering van Tsjechoslowakije over het bestuur in de bevrijde gebieden van dat land. Thans verwacht men, dat gelijksoortige overeenkomsten gesloten zullen worden door de Verenigde Staten en Groot Brittannie met de regeringen van Nederland, België en Luxemburg. Moskou heeft deze overeenkomsten goedgekeurd zodat zij thans voor ondertekening gered zijn. Men gelooft dat zij nauwkeurig de beginselen volgen van het Tsjechoslowaaks-Sovjet verdrag: een Geallieerd militair toezicht in de gevechtsgebieden en de gestadige vestiging van het burgerlijk bestuur door de regering van het betreffende land. (Londen, (AP) 8.5).

DE AANVALLEN VAN DE NACHT.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „In de afgelopen nacht bevonden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando zich in sterkte boven Frankrijk en België. De rangeerterreinen te Hainest Pierre en een vliegveld en basis voor watervliegtuigen nabij Brest alsook militaire doelen op de kust van Frankrijk werden gebombardeerd. Ook werd een aanval gedaan op Osnabrück en een doel in het Ruhrgebied [illegible] werden gelegd in de vijandelijke wateren. 10 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 9.5).

DE AANVALLEN VAN HEDENMORGEN.

Op de vijftiende achtereenvolgende dag, dat de zware bommenwerpers actief zijn hebben grote strijdkrachten van Vliegende Forten en Liberators, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, heden tien verschillende doelen, in drie landen aangevallen: zeven vliegvelden en drie rangeerterreinen waar Duitse vracht door moet.

Marauders van de 9e luchtmenwerpers werden aangevallen, lichte bommenwerpers deel aan de aanvallen op militaire doelen in Noord-Frankrijk en België.

De rangeerterreinen welke hedenmorgen door de zware bommenwerpers wrden aangevallen, lagen te Luik in België nabij de Duitse grens, te Thiomville in Frankrijk ten Noorden van Metz en in de stad Luxemburg. Het vliegveld te Thiomville werd ook aangevallen alsook die te St. Dizier ten Westen van Nancy, Laon-Couvron en Laon-Athies ten Noord-Westen van Rheims en Laon; al deze liggen in Frankrijk. St. Trond ten Noord-Westen van Luik en Florennes nabij de Franse grens werden in België bestookt.

Waarnemers aan de Engelse kust zeiden dat zoveel vliegtuigen naar het vasteland vlogen, dat de aanval van heden misschien wel de grootste is in het offensief dat thans reeds 25 dagen zonder ophouden duurt. (Londen, (AP) 9.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op de Krim begonnen onze troepen gisteren met steun van massa-aanvallen der vliegtuigen en een hevig artillerievuur met de bestorming van de krachtig versterkte stellingen der Duitse fascistische troepen die Sebastopol verdedigen.

In twee dagen van bittere gevechten overkwamen onze troepen de vijandelijke weerstand en braken zij door de hoofdlinie van de defensies van Sebastopol heen alsook door een uitgebreid systeem van versterkte betonnen verdedigingswerken. Na ongeveer zes kilometer gevorderd te zijn veroverden onze troepen de hoogten en machtige vijandelijke defensiecentra welke het gebied van Sebastopol beheersen.

Deze zijn Lyubimovka, het spoorwegstation Mikensivye Gory, de vuurtoren ten Oosten van Inkerman en de vuurtoren ten Westen van Inkerman heuvel, de Inkerman heuvel, Sakhurnaya Gorovka, Inkerman, Safun, Gora, de boerderij nummer 10 van de Bolsjewistische collectieve boerderijstaat, de Karasheuvel en Kayabasj. Onze troepen zijn thans in gewikkeld in gevechten op de directe toegangswegen naar de stad Sebastopol.

In andere sectoren van het front vonden geen belangrijke veranderingen plaats.

Op 7 Mei ontwrichtten of vernielden onze troepen 52 Duitse tanks, 41 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur.

Aanvallen van de luchtmacht der Zwarte Zeevloot op de vijandelijke scheepvaart:

Gedurende de dag van 6 Mei bespeurden onze verkenningsvliegtuigen in open zee ten Westen van Sebastopol vijandelijke transportschepen die geconvoyeerd werden door oorlogsschepen. De luchtmacht van de Zwarte Zeevloot deed hierop verschillende aanvallen op de vijandelijke convooien. Vier transportschepen met een totale scheepsruimte van ongeveer 10.000 ton, een patrouille-kotter en zeven snelle landingsvaartuigen werden tot zinken gebracht door voltreffers. Hevige schade werd toegebracht aan andere vijandelijke vaartuigen." (Moskou, (AP) 8.5).

DISCRIMINATIE IN PANAMA.

De Panamese afvaardiging op de Internationale Arbeidsconferentie heeft een brief gezonden aan Mejuffrouw Frances Perkins, de Noordamerikaanse Secretaresse van Arbeid en afgevaardigde van de Noordamerikaanse regering op de Conferentie, waarin voorgesteld wordt een Comité te vormen waarin de arbeiders van Panama behoorlijk vertegenwoordigd zijn, om — wat men noemde - de discriminatie onder de arbeidende klasse in Panama op te lossen. De brief werd gezonden met verzoek hem aan President Roosevelt voor te leggen. De Panamezen klagen namelijk, dat de Noordamerikaanse arbeiders in Panama een betere betaling en betere vacantieregeling genieten dan de Panamese en andere Latijns-Amerikaanse arbeiders.

Samen met de brief werd een document gezonden, dat ondertekend was door honderden arbeiders, die aan het Panamakanaal werken. Tevergeefs had de Panamese afvaardiging op de conferentie gepoogd een aanbeveling of resolutie over dit probleem te doen aannemen. (Philadelphia, (AP) 8.5).

COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„**Te land:** In de bergachtige sector van het hoofdfront volgden onze troepen de terugtrekking van de vijandelijke troepen ten Zuiden van de Monte Malella op. De andere fronten waren over het algemeen kalm.

In de lucht: Gisteren belette het slechte zicht het uitvoeren van grote luchtaanvallen. Gevechtsbommenwerpers vielen het verkeer op de wegen nabij Rome aan alsook in Joegoslavië. Gevechtsvliegtuigen vervolgden hun patrouillevluchten boven de gevechtsgebieden. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist. Overdag werden slechts 4 vijandelijke vliegtuigen gezien. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer 700 enkelvluchten uit." (Napels, (AP) 9.5).

Praatje met Yvan Desinor.

Wij zitten, heel prozaïsch, in de grote hall van het dagblad „Le Soir". Prozaïsch, omdat je in Haïti, zoals in alle Latijnse landen zulke afspraken altijd overal elders maakt dan in een bureau. Bureaux zijn voor het werk, maar zaken en andere gesprekken voer je in een café, een restaurant of in een bar. Maar ik wilde Desinor treffen, zodra hij terug was en zijn indrukken over Curaçao nog vers en zonder dat er invloed op geoefend was, aftappen. Het is overigens helemaal niet ongezellig in een bureau van een grote Haïtiaanse courant, op dit gebied is Haïti een heel stuk vooruit bij het merendeel van de Curaçaose kranten: haar ruimtes zijn heel groot, erg luchtig en je zit er heerlijk in diepe gemakkelijke mahoniehouten clubfauteuils en wanneer je eventjes langer wilt blijven staat er al een koel drankje voor je klaar. Dit laatste moet ik zeggen, is ook in Curaçao niet ongebruikelijk. In „Le Soir" is een vrijwel permanente tentoonstelling van foto's het wereldgebeuren betreffende en onder het regelmatige ruisen van de drukpersen en het tikken van een paar schrijfmachines heb ik mijn onderhoud met Yvan Desinor, die overigens bij mijn binnenkomen druk bezig was zijn impressies voor de Haïtiaanse pers neer te schrijven. Hoewel redacteur van „Le Soir" krijgt zijn eigen krant maar een artikel van hem, ieder van de andere kranten er ook een krijgt, zodat hij er in het geheel vijf schrijft. Het eerste is al in „Le Soir" verschenen en morgen verschijnt het tweede „Au service du prestige national" in Haïti-Journal. Desinor ging mede namens alle kranten; zo was overeengekomen.

Ik doe hem dus de stereotype vraag hoe hem Curaçao bevallen heeft. Uit beleefdheid had hij al niet anders dan een vriendelijk antwoord kunnen geven, maar gelijk bloeit zijn gezicht op. De velen, die Desinor in Curaçao hebben leren kennen, weten wel, dat je aan zijn glimlach direct kunt zien of hij iets meent of niet.

Hij had niet eens behoever te spreken, dat zag ik direct wel: hij was geestdriftig.

„Magnifique en onvergetelijk". „Wat een ontvangst... Overal, door de pers, door de autoriteiten... nee werkelijk, ik wist dat u, Nederlanders, een groot volk bent, maar deze ontvangst heeft onze stoutmoedigste verwachtingen overtroffen".

En even nadenkend, met die uitdrukking van prettig herinneren op zijn gezicht: „Ik zou ze allemaal nog eens persoonlijk willen bedanken, allen, die zo hartelijk voor ons zijn geweest. Monsieur Gronemeyèr, Monsieur Dennèrt, Monsieur Goilo. Et Monsieur Wintèrs. Et alors votre Gouverneur Monsieur Kasteel. Wat een charme heeft hij... en dan de collega's..."

Ik onderbreek hem even, om hem te vertellen, dat de Gouverneur ook een oud-collega is en zoveer collega nog in zijn hart, dat hij eens kopij voor me heeft willen meenemen van Aruba naar Curaçao.

„Dat verwondert me niets van hem", aldus Desinor, „Wat heeft hij zich hartelijk getoond! Overigens is het voor ons Haïtianen niets ongewoons dat een journalist een staatsman wordt. Expresident Vincent was een groot journalist en Haïti-Journal is nog altijd zijn krant. En de huidige President is een uitstekend schrijver".

Hoe Frans is Haïti toch, denk ik en zeg: „Le journalisme mène a tout". Wij lachen beiden. „Misschien hebben wij ook nog eens een kansje".

Maar om op de collega's terug te komen, die collega's die nog journalisten zijn: — „Moussa, Monsieur de Wit, Monsieur Artogue (Dr. Hartog), Monsieur Cotchico... buitengewoon. Zoiets van corpsgeest, zoiets van direct contact... Iedereen heeft overigens getoond alles te willen doen om ons aangenaam te zijn. Recepties bij onzen Consul-generaal, den Heer Martijn en dan vooral die twee onvergetelijke recepties bij Monsieur Gronemeyèr, geweldig. Speciaal die laatste, waar wij zo helemaal onder elkaar waren. Dit hebben wij gevoeld: de Curaçaoënaar houdt van den Haïtiaan. En heel dikwijls hebben wij gehoord, dat ook op commercieel gebied men in Curaçao heel graag meer zaken met Haïti zou doen. En ik geloof, dat beide landen zo te zeggen voor elkaar geschapen zijn".

Dat was prettig te horen. Haïtianen zijn niet immer zo opgetogen van een reis teruggekeerd. Prettig voor mij, niet het minste omdat men nu sinds anderhalf jaar in Haïti zoveel doet om het naar mijn zin te maken. Omdat ik van dit beschaafde, vriendelijke volk en zijn prachtig land zo heel veel ben gaan houden.

Prettig — omdat het laatste stukje Nederland is, dat bewezen heeft de aloude zo zeer Nederlandse tradities van gastvrijheid zo hoog te houden.

Weer op de straat schijnt de zon. Maar gedurende ten minste een kwartier voel ik niet hoe ze steekt.

Met een beetje goede wil zouden wij het leven zo mooi kunnen maken.



De Japanners in het Noorden van China naderen Layang in hun nieuw offensief in het Noorden van de provincie Honan in China. Het beschaduwde deel toont aan welk gebied onder Japanse overheersing is.

Frans West-Indië

Nederland heeft nog iets van zijn vroegere grote Westindische bezittingen over, Engelands bezit steeg, het Spaanse bezit verdween evenals dat van Denemarken, en de Fransen hebben er een voortdurende strijd gevoerd sedert Pierre d'Esnambuc uit Normandië in 1626 voet aan wal zette op St. Kitts, dat sedert 1713 geen Frans eiland meer is, tot aan onze dagen, dat een Pétain- en een ander regiem om de invloed strijden van de Franse Antillen, die de eer genieten door Columbus op zijn tweede reis in 1493 zelf te zijn ontdekt. In 1502 bezocht Columbus de Kleine Antillen nogmaals en Guadeloupe, dat hij op zijn tweede tocht al ontdekt had, werd bestemd als vooziening plaats voor het water. Genoemde Pierre d'Esnambuc verkreeg van Cardinaal de Richelieu permissie om St. Kitts en Barbados te gaan bevolken, waaruit op 31 October 1626 ontstond de Compagnie de Saint Christophe et Isles adjacentes met 45.000 pond aandelen, waarvan de Cardinaal ongeveer een vierde in eigen bezit nam. Het schip waarmede Pierre koers zette werd passend La Catholique genoemd; het werd vergezeld door een ander schip met een even passende naam: La Cardinale, terwijl het derde La Victoire heette.

4 Februari 1672 vertrokken zij en na 63 dagen kwam de helft der bemanning — de rest was vergaan — op St. Christophe, het tegenwoordige St. Kitts, aan. De Franse strijd om de West-Indiën was begonnen. Het is een uitnemend werk dat **Nellis M. Crouse** thans heeft uitgegeven en dat toepasselijk **The French Struggle for the West Indies 1665—1713** heet, uitgegeven werd door de Columbia University Press te New York voor $ 4. Uit de titel blijkt, dat het boek een tijdvak behandelt, dat feitelijk na de eerste komst der Fransen valt. Het is dan ook Crouse's tweede boek in een reeks van vijf. Het eerste, French Pioneers in the West Indies 1624—1664, is reeds in 1940 verschenen en de andere drie komen mettertijd. Uit de bovengenoemde Compagnie ontstond op 12 Februari 1635 een nieuwe met bredere perspectieven: de Compagnie des Isles de l'Amérique, waarbij de Compagnie het recht kreeg op alle eilanden tussen de 10e en 20e graad Noorderbreedte, die nog niet door een Christenvorst waren bezet. Ze zouden als voornaamste plicht hebben de eilanden te kerstenen.

Mercantiele oogmerken komen alleen bij de Nederlandse kolonisatoren steeds voorop.

De Franse, die in 1635 naar West-Indië trokken, namen vier Paters Dominicanen met zich mede. Op 25 Juni 1635 landden zij op Martinique, op 28 d.a.v. op Guadeloupe.

De „struggle" zou niet lang op zich laten wachten, want behalve dat de Engelsen hier belangen hadden, waren juist een jaar tevoor de Nederlanders op Curaçao gekomen.

Toen onze voorzaten in 1656 uit Brazilië werden verdreven, groeide de animo voor West-Indië. Een groep van 900 mensen arriveerde met huisraad inclusief slaven bij Martinique, allen Joden en Protestanten, weshalve zij geen genade vonden in de ogen der Jezuïeten die toentertijd op Martinique werkten. Zij gingen toen naar Guadelope, waar zij onder andere de suikerriet-cultuur hebben ingevoerd. Herinneringen aan deze lieden zijn nog overgebleven in namen e.d. Toen later Frankrijk en Nederland in oorlog waren heeft Admiraal de Ruyter hier gezworven en getracht de Fransen van Martinique te verdrijven, op 20 Juli 1674 zette de Ruyter 3000 man bij Forte de France aan wal. Toen zij, zich bedronken hadden werden zij verslagen en met achterlating van 400 gesneuvelden trok de rest af. Het hoofdstuk, dat Crouse aan de strijd tussen Nederland en Frankrijk wijdt is dan ook getiteld The French Triumph over the Dutch. Een reproductie van een oude prent 't Eylandt Martinique" met de schepen van De Ruyter op de voorgrond versiert het boek, dat wij werkelijk allen die interesse hebben voor de geschiedenis van West-Indië aan bevelen.

Het is levendig geschreven, onze eigen geschiedenis is er ten nauwste mede verwant, en het is zeer objectief, al blijkt natuurlijk thans evengoed uit het boek dat de schrijver een Fransman is, als het ook — en misschien erger — gebleken zou zijn, wanneer een Nederlander het geschreven zou hebben. Toen de vrede van Utrecht in 1713 gesloten werd — het einde van het boek — had Engeland zijn koloniaal gebied in Amerika sterk weten te consolideren.

Van het Noordelijk gedeelte van het vasteland moest het veel afstaan, en in West-Indië ook St. Christophe. De tijd van 1664 tot 1713, welke dit boek bestrijkt, is een voortdurende strijd geweest, onderbroken door vredesverdragen die geschonden werden, de langste vredestijd duurde maar 10 jaar. Geen der strijdende partijen was er sterker op geworden, maar de vredestijd die nu lishte — en ongeveer 40 jaar duren zou, naar later bleek! — werd benut om de Westindische bezittingen zelf eens op te werken. Engelands enige winst in dit gebied was na 50 jaren vechten het eilandje St. Kitts geweest.

ONS KONINKRIJK.

VOOR DE NEDERLANDSE ONDERGROND.

De Noordamerikaanse Dienst van Oorlogs-Informatie heeft een Europees station geopend, dat een eerste uitzending in het Nederlands hield op 30 April. Het plan is de Nederlandse ondergrond nieuws te verschaffen. De golflengte is 30.7, 39, 31, en 25 meter. De Duitsers hebben vergeefs getracht de eerste uitzending te storen (Aneta).

IN ENGELAND AANGEKOMEN.

Een detachement Nederlandse mariniers is uit de Verenigde Staten in Engeland aangekomen teneinde zich bij de Prinses Irene brigade te voegen. Kolonel de Bruijne schouwde de troepen bij hun aankomst; de Nederlandse troepen in Engeland hielden bij deze gelegenheid een defilé. Kolonel de Bruijne sprak de troepen toe en bracht hulde aan de mariniers, die een uitstekende indruk in de Verenigde Staten hebben achtergelaten. 95% der mannen behaalde het scherpschutters-diploma.

Hij verklaarde terzelfdertijd, dat de mariniers bestemd zijn om na de bevrijding in Nederland, instructie te geven. De mariniers waren in khaki gekleed en dragen het kenteken van hun regiment op de rechterarm (Aneta).

AALMOEZENIER G. W. LITJENS C.M.

Pater G. W. Litjens C.M. (d.i. Lazarist), gepensioeneerd vlootaalmoezenier in Nederlands-Oost-Indië, is dezer dagen uit Australië te San Francisco aangekomen. Pater Litjens was vroeger in Soerabaia pastoor van de havenkerk.

STORMTROEPER VERMOORD.

Nederlandse vaderlanders hebben den stormtroeper Geertrudis Nouwt, lid van Antoon Musserts lijfwacht, te Vlaardingen vermoord (Aneta).

JULIANA ONTVANGT MEVROUW KNAPPERT.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heeft Mevrouw Knappert, afgevaardigde van het Nederlandse Rode Kruis ontvangen (Aneta).

HET SURINAAMSE GROENE KRUIS.

Het Surinaamse Groene Kruis heeft het feit herdacht, dat het 30 jaar geleden door de echtgenote van den toenmaligen gouverneur, baron van Asbeck de moeder van onzen A.M.C.-gesticht werd (Aneta).

DUITSLAND MOET GEEN OORLOG MEER KUNNEN VOEREN.

Een inter-geallieerd comité waarin Nederland zowel als zeven andere Europese landen is vertegenwoordigd, heeft een plan samengesteld, dat bedoeld is Duitsland voor goed te beletten opnieuw oorlog te voeren. De bedoeling is het plan voor te leggen aan de „Big Three" en het in de wapenstilstandsbepalingen te doen opnemen. De geallieerden zouden het recht van veto hebben over de Duitse Rijksdag indien de ontwapeningsclausulen zouden geschonden worden; de Duitse aandelen in buitenlandse bedrijven zouden ten voordele van de geallieerden worden geliquideerd. Indien het plan in zijn geheel aanvaard wordt — aldus enkele deskundigen te Londen — is Duitsland voor goed de macht ontnomen om een nieuwe oorlog te beginnen. (Aneta)

Journalistiek Leven in Curaçao.

56.

Antoine Pijpers II.

Merkwaardig genoeg is het ook een Antoine Jean Pijpers geweest, die in Juni 1951 de stichter werd van de R.K. Volksbond. Deze tweede Pijpers is een kleinzoon van den eerste. De eerste was van huis uit Protestant, de tweede was Katholiek.

Of de tweede inderdaad Antoine Jean heette schijnt te betwijfelen, misschien heette hij Anton Laurens, maar in elk geval tekende hij zelf altijd Antoine Jean.

Pijpers I maakte het niet lang als redacteur van De Onpartijdige, want nadat het blad op 6 October 1870 voor het eerst was uitgekomen, stierf Pijpers al op 25 Augustus 1871. Hierna werd Advocaat Abraham Mendes Chumaceiro, die tot dan toe als uitgever was opgetreden, de redacteur en Isaac Isorio Jr. uitgever. Het eerste nummer met Chumaceiro als hoofdredacteur draagt het no. 50; in de nos. 48 en 49 komt geen naam van een hoofdredacteur voor.

Waar bleven de Katholieken?

Uit de namen, die hiervoor genoemd werden en die een zekere faam verworven hebben in het journalistieke leven van Curaçao ziet men, dat de inheemse Curaçaose bevolking haar vaste journalistieke families bezit. Natuurlijk niet in die mate als in andere landen, waar het verschijnsel van de journalistieke familie-traditie zoveel uitgebreider valt waar te nemen, maar toch zeker wel in zulk een mate, dat zij niet verwaarloosd kan worden.

Naast namen, die herhaaldelijk in de journalistieke geschiedenis zijn voorgekomen, treft men namen aan van alleenstaanders, gelijk uit de opsomming in de aanvang van dit hoofdstuk bleek.

Opmerkelijk is het, dat bij de namen, die een familie-traditie vormen, geen katholieken gevonden worden. Dit is wel te verklaren. Veelal werd bij de katholieken het werk gedaan door priesters, hetwelk de vorming van een familie-traditie reeds terstond uitsloot.

Ook het feit, dat bijna uitsluitend geestelijken de katholieke bladen volschreven en redigeerden, is te verklaren. Aan het eind der vorige en het begin dezer eeuw was het aantal huidige ... der katholieken ... vooral uit verlichten, liberalen en onkerkelijke Protestanten en Joden. Reeds bij het begin der 20e eeuw is hierin verandering gekomen en traden ook de katholieken, die steeds de grote volksmassa hadden gevormd — het eiland Curaçao is voor plus 80% katholiek — steeds meer naar voren. Ten tijde van de jaren, die in de hoofdstuk VI het worstelperk der pers genoemd werden, waren de katholieke leken nog bijna niet in staat om gedegen artikelen te schrijven, al ontbrak het hun gelijk gezien werd aan de hand van El Vapulador (nr. 29) en La Luz (nr.71) niet aan ijver des apostolaats. De geestelijken, wetenschappelijk gevormd, traden op als verdedigers des geloofs. Is hierin in de eerste plaats te verklaren, waarom men bij de katholieke bladen zelden of nooit dezelfde naam aantreft — alleen de gebroeders Paters Jansen vormen een uitzondering —, ook verklaart het waarom het aantal katholieke bladen niet te vergelijken is met het ... van bladen, dat particulieren opriepen om ze spoedig weer te laten schieten.

De katholieke bladen werden uitgegeven door de R.K. Missie, zodat een opgeschoten blad zeker heel had te blijven bestaan. Er was een organisatie, een lichaam, dat er achter stond en het blad viel niet met de dood of ziekte van den redacteur.

Met uitzondering van Lee, die Der Curaçaosche Courant begon en de heren geestelijken, moet tevens worden opgemerkt, dat aanvankelijk allen geboren Curaçaoënaars waren. Eerst veel later zouden Europese Nederlanders hier journalistiek gaan optreden, want zelfs van de katholieke geestelijken kan men zeggen dat zij — hetgeen de volksmond ook nimmer doet — niet te vergelijken zijn met de Europese Nederlanders of macamba's, daar zij zich terstond geheel vereenzelvigen met het Curaçaose volk.

Op Aruba heeft men geen journalistieke families, maar ook weinig journalistiek leven gehad.

Katholieken en andersdenkenden.

Tot zijn schade is de katholieke Nederlander te spoedig geneigd in andersdenkenden alleen anti-katholieken te zien, een aversie die helaas ook van de protestantse zijde komt. Maar uit een ingesteld onderzoek in hoofdstuk VI is gebleken, dat de taal die in verschillende bladen gebruikt werd, wel het bewijs is, dat hier zeer zeker wel van anti-katholicisme gesproken kan worden. Men zou zelfs kunnen concluderen uit hetgeen in hoofdstuk VI geschreven werd, dat het feitelijk de wrijving tussen het katholieke volksdeel en de niet-katholieke geweest is, die de journalistiek vooruit gebracht heeft. Weliswaar ging dat met hartige scheldpartijen gepaard, doch men vergete niet, dat ook Europees Nederland bladen met pikante namen als De Politieke Donderslag en De Constitutionele Vlieg gehad heeft en dat eerst na verloop van tijd de journalistiek daar tot een hoog peil gerezen is. Helaas moet gezegd worden, dat bijna allen, die hiervoor als Protestant gewaarmerkt werden, als anti-katholiek konden worden bestempeld, al dient men hierbij wel te verstaan, dat het woord Protestant hier zo rekbaar genomen moet worden, dat velen van zulke „Protestanten" liberalen en vrijdenkers waren, die in geen rechtzinnig kerkgenootschap plaats zouden vinden. Met ere kan daarbij worden opgemerkt, dat wat de verhoudingen tussen het Joodse en het Katholieke volksdeel betreft, de wrijving niet bestond; eerder het tegendeel. De gehele Curaçaose geschiedenis spreekt van de vriendschap tussen beide bevolkingsgroepen. Er is voor zover men thans nog kan nagaan slechts één uitzondering en dat is Jacob Moreno, die in 1886 **El Observador** uitgaf met het Alziende Oog der vrijmetselarij in de kop (nr. 33) en die in 1889 nog eens terugkwam met een hatelijk blad, dat de inderdaad originele naam droeg: **El Zancudo** (de Mug, nr. 73). In 1902 is Moreno nog eens met een **Diario de Curaçao** (nr. 82) op de markt gekomen, waaromtrent geen bizonderheden bekend zijn. Uit de naam zou men opmaken, dat het een dagblad moet zijn geweest.

Wordt vervolgd.